18/09/2020

“Το θεμέλιον πάσης ευλογίας”

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Καστορίας

Του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Καστορίας κ. Σεραφείμ, Υπερτίμου και Εξάρχου Άνω Μακεδονίας

Υψούται και πάλι ο Σταυρός του Χριστού στα μέσα του μηνός Σεπτεμβρίου, προκειμένου να μας θυμίσει τις δύο υψώσεις που πραγματοποιήθηκαν στον τόπο της ευρέσεώς του στα Ιεροσόλυμα και μάλιστα, επί του φρικτού Γολγοθά, όπου ο Χριστός «ήπλωσε τας παλάμας και ήνωσε τα το πριν διεστώτα»[1].

«Υψούται ο Σταυρός του Χριστού και συνυψοί των ευσεβούντων το φρόνημα... Υψούται ο Σταυρός και κατασπά την οφρύν των δαιμόνων... Υψούται ο Σταυρός και πίπτουσιν είδωλα». Υψούται ο Σταυρός του Χριστού «και δοξάζεται ο Χριστός και διάβολος πλήττεται», για να χρησιμοποιήσω τους λόγους του Αγίου Ανδρέα Επισκόπου Κρήτης[2]. Υψούται ο Σταυρός του Χριστού και γεμίζει τον κόσμο από αμέτρητες ευλογίες. Γράφει ο πολυγραφότατος Άγιος Νικόδημος ο Αγιορείτης, ερμηνεύοντας την πέμπτη ωδή του Κανόνος της εορτής του Σταυρού, που είναι έργο του Αγίου Κοσμά του Ποιητού :

«Ω ξύλο του Σταυρού, εσύ όντως είσαι πολλών μακαρισμών άξιο, διότι πάνω σε

σένα άπλωσε τα χέρια Του και τα πόδια Του και όλο το σώμα ο γλυκύς Ιησούς Χριστός, ο οποίος είναι των αιώνων Βασιλιάς και πάντων των όντων Κύριος και διαμέσω σου, έπεσε ως πτώμα ελεεινό και αξιοδάκρυτο ο διάβολος, ο οποίος με τη γεύση του απαγορευμένου ξύλου δελέασε τον Προπάτορα Αδάμ μέσα στον Παράδεισο της τρυφής»[3].

Μάλιστα, ο αγιορείτης ασκητής αναφέρει και δυο παραδείγματα. Το ένα είναι έργο του διαβόλου και το δεύτερο, το και πιο θαυμάσιο, είναι έργο του Χριστού.

Παρομοιάζει τον διάβολο «με έναν άφρονα αλιέα και κυνηγό, ο οποίος θέλοντας να πιάσει μια αθερίνα και ένα μικρό ψαράκι, έβαλε στο αγκίστρι του ως δόλωμα ένα δελφίνι ή ένα μεγάλο κήτος. Επειδή την ελπίδα της υπερμέγιστης και αχώρητης θεότητας, αφού την χρησιμοποίησε μέχρι το αγκίστρι της απάτης του με το μεγάλο αυτό δόλωμα, δελέασε έναν ευτελή και μικρότατο άνθρωπο. Ο Θεός, όμως, αντίθετα παρομοιάζεται με έναν σοφό αλιέα, ο οποίος με ένα μικρό ψάρι πιάνει ένα μεγάλο κήτος, διότι Αυτός βάζοντας στο αγκίστρι της κρυμμένης θεότητάς Του το μικρό δόλωμα της φαινομένης ανθρωπότητας, δελέασε και διέφθειρε το μέγα και νοητό κήτος, τον διάβολο»[4].

Από τότε, λοιπόν, ο Σταυρός του Χριστού έγινε πηγή ευλογίας για όλο το ανθρώπινο γένος. «Κατήργησε τον θάνατο, συνέτριψε τις χάλκινες πύλες του άδου, έκοψε τα νεύρα της αμαρτίας, κατέπαυσε τη μάστιγα που βασάνιζε την ανθρώπινη φύση, άνοιξε τις πύλες του ουρανού, τους μισουμένους τους έκανε πάλι φίλους, έφερε την ανθρώπινη φύση στα δεξιά του θρόνου της θείας μεγαλωσύνης», καθώς κηρύττει η χρυσή αηδόνα της Εκκλησίας, ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος[5].

Πηγή ευλογίας ο Σταυρός του Χριστού. Τα πάντα μέσα στην Αγία μας Εκκλησία τελούνται δια του σημείου του Σταυρού :

Όταν γεννιόμαστε, δεχόμαστε τις πρώτες ημέρες τη σφραγίδα στο πρόσωπό μας.

Όταν εισερχόμαστε στον Ναό τεσσαρακονθήμερα βρέφη, πάλι η σφραγίδα του Σταυρού παραγίνεται σε εμάς.

Στο Μυστήριο του Βαπτίσματος, ο Σταυρός αγιάζει το νερό και το μεταβάλλει, δια της επιφοιτήσεως του Αγίου Πνεύματος, σε «λουτρόν παλλιγγενεσίας, εις άφεσιν αμαρτιών και εις ανακαινισμόν ψυχής και σώματος»[6].

Στο Μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας, δια της παρουσίας του Τιμίου Σταυρού, τα προκείμενα Δώρα μεταβάλλονται σε Σώμα και Αίμα Χριστού.

Ο Σταυρός, ακόμη, παρών στις χειροτονίες των κληρικών της Εκκλησίας μας, στο Μυστήριο του Γάμου, ο Σταυρός στη δύση της ζωής μας, ο Σταυρός όταν φεύγουμε από αυτόν τον κόσμο για να πορευτούμε στην ολοφώτεινη Βασιλεία των Ουρανών, ο Σταυρός στους τάφους των προσφιλών μας προσώπων, για να μας υπενθυμίζει πως ο θάνατος καταργήθηκε δια του Σταυρού και πως «δια του Σταυρού χαρά εν όλω τω κόσμω».

Πηγή ευλογίας ο Σταυρός. Παντού κυριαρχεί ο Σταυρός. Μη βλέπετε που οι μέρες μας είναι εντελώς διαφορετικές από τις προηγούμενες.

Οι άνθρωποι ζούσαν με την παρουσία του Σταυρού στη ζωή τους. Άρχιζαν την ημέρα τους κάνοντας το σημείο του Σταυρού, έκλειναν πάλι τον κύκλο της πολύμοχθης εργασίας τους κάνοντας το σημείο της νίκης και ευχαριστώντας τον Θεό που τους χάρισε υγεία για να βγάλουν το ψωμί τους με τον ιδρώτα του προσώπου τους.

Κάθονταν στο τραπέζι τους, σημειώνοντας το σημείο του Σταυρού και αγιάζοντας με αυτόν τον τρόπο τα παρατιθέμενα φτωχά τους εδέσματα.

Πάλι με τον Σταυρό τελείωναν το φαγητό τους.

Με το σημείο του Σταυρού σφράγιζαν το μαξιλάρι τους για να έχουν έναν ευλογημένο ύπνο.

Κι όταν περνούσαν από Ναούς και Μοναστήρια, χαιρετούσαν τον άγιο, για να χρησιμοποιήσω τον Όσιο Παΐσιο τον Αγιορείτη, κάνοντας το σημείο του Σταυρού.

Το έκαναν τότε, αλλά σήμερα δεν το κάνουν... Πολλοί από εμάς ντρεπόμαστε να κάνουμε το σημείο του Σταυρού και να ομολογήσουμε την ιδιότητά μας ως Χριστιανοί, γιατί απλούστατα με τον Σταυρό ομολογούμε την πίστη μας στον Χριστό. Εκδηλώνουμε την ευγνωμοσύνη μας για τη σωτηρία που μας χάρισε και ζητούμε την ευλογία του και την δύναμή του για την καθημερινή και αιώνια πορεία μας. Μάλιστα, παλαιότερα οι Χριστιανοί μας, όταν οδηγούσαν στον τάφο ένα μέλος της Εκκλησίας του Χριστού, έπιαναν το δεξί του χέρι και έκαναν τρεις φορές το σημείο του Σταυρού, για να οδηγήσουν το προσφιλές πρόσωπό τους με τον Σταυρό στην πέρα του τάφου ζωή. Και το ευλύγιστο χέρι έκανε για τελευταία φορά το σημείο της νίκης και του θριάμβου. Αυτό το φαινόμενο το έχω ζήσει πολλές φορές, βλέποντας την ευλυγισία των σεσωσμένων ανθρώπων.

Πηγή ευλογίας ο Σταυρός του Χριστού. Όπλο κατά του διαβόλου. Πάνω στο ξύλο

του δόθηκε η μεγαλύτερη μάχη και κερδήθηκε η μεγαλύτερη νίκη. Το έβαψε ο Χριστός αυτό το ξύλο με το αίμα Του και του μετέδωσε όλη τη χάρη και την ευλογία Του. Γι’ αυτό ψάλλουμε : «Κύριε, όπλον κατά του διαβόλου τον Σταυρό σου ημίν δέδωκας, φρίττει γαρ και τρέμει μη φέρων καθοράν αυτού την δύναμιν»[7]. Έτσι έγινε ο φύλακας όλων των Χριστιανών, ο φύλακας πάσης της οικουμένης, η ωραιότητα της Εκκλησίας, των βασιλέων το κραταίωμα, των πιστών το στήριγμα, των αγγέλων η δόξα και των δαιμόνων το τραύμα. Τελικά, ο Σταυρός είναι το καύχημά μας, η δόξα μας, η ζωή μας, η αιώνια ζωή!

Θέλουμε να είμαστε κάτω από την σκέπη του;

Θέλουμε να είμαστε σταυροφόροι;

Θέλουμε να προχωράμε με τον Σταυρό του Χριστού και η ζωή μας να συμβαδίζει με το παράγγελμα του Σταυρού;

Είναι κάποια καίρια ερωτήματα. Αν το θέλουμε , είναι στο χέρι μας να τον χρησιμοποιήσουμε. Ας τον ασπαστούμε, λοιπόν, με κατάνυξη, συντριβή καρδίας και με αληθινή μετάνοια κατά τις δύσκολες αυτές ημέρες και ώρες για την πατρίδα μας, επαναλαμβάνοντας μαζί με τον ιερό υμνογράφο : «Σταυρέ του Χριστού, σώσον ημάς τη δυνάμει σου».

Βιβλιογραφικές αναφορές:

[1] Τροπάριο Γ΄ ωδής Κανόνος Μεγάλου Σαββάτου.

[2] Άγιος Ανδρέας Κρήτης, Λόγος Ι’ εις την παγκόσμιον Ύψωσιν του τιμίου και ζωοποιού Σταυρού ,PG 97,1017-1025.

[3] Άγιος Νικόδημος ο Αγιορείτης, Εορτοδρόμιον, Τόμος Α’, Απόδοσις στη νεοελληνική υπό Βενεδίκτου Ιερομονάχου Αγιορείτου, εκδ. Συνοδία Σπυρίδωνος Ιερομονάχου, Ιερά Καλύβη «Άγιος Σπυρίδων Α’», Νέα Σκήτη, Άγιον Όρος, σ. 68.

[4] ό.π., σ. 69.

[5] Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος, Λόγος τέταρτος κατά Ιουδαίων, PG 48,867.

[6] Ακολουθία Βαπτίσματος.

[7] Αίνοι Σαββάτου Διακαινησίμου.